

UNIVERSITATEA DE MEDICINĂ,
FARMACIE, ȘTIINȚE ȘI TEHNOLOGIE
„GEORGE EMIL PALADE”
DIN TÂRGU MUREȘ

Rezumatul tezei de doctorat

INOVARE ȘI TRANSFER TEHNOLOGIC ÎN ECONOMIA ZONELOR MONTANE

Doctorand: Andrei COCA

Coordonator: Prof. univ. dr. habil Manuela-Rozalia GABOR

Introducere

Inovarea și transferul tehnologic constituie două dintre cele mai dinamice direcții ale dezvoltării economice contemporane, influențând transformarea teritorială, competitivitatea regională și sustenabilitatea sectoarelor cheie ale economiei. În acest context, zonele montane – deopotrivă vulnerabile și bogate în resurse – se află la intersecția dintre necesitatea protejării patrimoniului natural și nevoia unei dezvoltări economice durabile. Teza pornește de la premisa că inovarea sustenabilă în regiunile montane reprezintă o necesitate. Provocări precum izolarea geografică, infrastructura deficitară și schimbările climatice impun o regândire a politicilor publice și a instrumentelor de dezvoltare regională, care să sprijine emergența unor modele economice adaptate specificului montan.

Obiectiv general

Obiectivul general al acestei teze de doctorat este de a analiza și valida modalitățile prin care inovarea și transferul tehnologic contribuie la dezvoltarea sustenabilă a economiilor din zonele montane, prin integrarea politicilor publice, a mecanismelor instituționale și a soluțiilor turistice inovatoare. Cercetarea își propune să adapteze și să aplice modele teoretice și statistice relevante pentru a oferi recomandări concrete privind consolidarea capacității inovative în regiunile montane, în special în contextul economic al arealului carpatic și cel alpin.

Metodologie și contribuție proprie

Lucrarea abordează elemente teoretico-conceptuale cu cercetări aplicative, bazate pe modele statistice și analize comparative între regiuni montane europene, în special cele carpatice și alpine.

Sunt investigate dinamici teritoriale, forme de certificare și trasabilitate, precum și interacțiunea dintre politicile publice și metricile de inovare în economie. Structura tezei reflectă această dublă dimensiune: o primă parte conceptuală și de încadrare teoretică (capitolele 1–3) urmată de o contribuție personală aplicativă (capitolele 4–6), ce include studii de caz privind infrastructura de inovare, politicile regionale și soluțiile turistice inovatoare.

Metodologia acestei cercetări doctorale are la bază variabile extrase din datele EUROSTAT, respectiv Tabloul de bord al inovării regionale la nivelul NUTS 2 pentru regiunile europene cu zone montane (Alpi și Carpați). Deoarece indicatorii selectați în cercetare sunt predominant cantitativi, acest aspect a permis aplicarea unor metode cantitative complexe, ca exemplu:

- metodele statistice inferențiale;
- testul t Student pentru a compara valorile medii ale tuturor indicatorilor de inovare;
- corelația parametrică Pearson pentru a analiza dacă există corelații / asocieri între indicatorii aferenți infrastructurii de inovare pentru țările carpatice;
- pentru a determina relația de cauzalitate dintre indicatorii de inovare și pentru a găsi cei mai buni predictorii pentru inovare în regiunile muntoase Alpi și Carpați, a fost aplicat un model de regresie multiliniară.

Originalitatea rezidă în modul integrat în care sunt analizate concepte complexe (managementul inovării, transfer tehnologic, economie, zone montane, dezvoltare teritorială integrată, specializare inteligentă, politici publice) într-un cadru care unește dezvoltarea durabilă, reglementările europene și dinamica teritorială specifică.

Concluzii

În contextul utilizării unor metode avansate de analiză statistică, această cercetare integrează abordări cantitative și calitative pentru a oferi o viziune coerentă și aplicabilă asupra rolului inovării în economia zonelor montane. Prin rezultatele generate, teza contribuie la consolidarea cunoașterii științifice și oferă recomandări relevante pentru viitoare politici publice differentiate teritorial, intervenții instituționale și inițiative antreprenoriale în regiunile montane europene.

Pornind de la rezultatele cele mai complexe ale cercetării doctorale, comparația între cele două mari zone montane europene – Alpii și Carpații - putem afirma că rezultatele confirmă parțial constatările lui Porter și Stern conform cărora o concentrare limitată asupra capacității de inovare, în special în Europa de Est, va restrânge progresul statelor, iar economiile proactive vor prospera.

Poziționarea majorității regiunilor carpatice sub media UE27 și a regiunilor alpine ușor peste această medie atestă faptul că nu se iau în considerare măsuri comune de politică pentru inovare. Acest aspect are cauze istorice (capitalism vs. comunism, proprietate privată vs. colectivizare, abordări diferențiate de jos în sus în Alpi vs. abordări comune de sus în jos în Carpați), dar privind manifestarea politicilor din ultimele decenii, observăm că regiunile alpine au dezvoltat și operaționalizat strategii de specializare inteligentă la varii dimensiuni teritoriale, în timp ce în Carpați acest concept este încă emergent.

Un diferențiator teritorial între zonele studiate este locația centrelor de inovare. Dacă în Alpi orașele performante economic și orientate spre cercetare aplicată se regăsesc în areale alpine, contatăm că regiunea carpatică nu beneficiază de astfel de centre.

În zonele montane, guvernanta inovării nu este bazată pe context, ci adesea pe politici translatate din alte sisteme, domenii sau regiuni. Acesta este și cazul încercării de a copia politicile alpine în Carpați. Sectorul public ar trebui să sprijine procesul prin furnizarea unui cadru legislativ adecvat, achiziții publice inovatoare și o mai bună partajare a asumării riscurilor în cercetare.